

Így a szögény embör is ebbü möggazdagodott. Mer nagyon sok földet, jószágot vett. Gazdag embör lött belüle. Telt mindönre. A puliszka nem kerüt többet az asztalra.

30.

AZ OKOS CIGÁNY

Vót a világon hetedhét országón is tunnan, a korpakazonon innen, az üveghegyeken tunnét egy juhász. Ennek a juhásznak akkora farka birkája vót, hogy a túlsó szélit nem látta. De a sárkány má a feliné többet ehordott. A juhász mönt az utcán és talalkozott egy cigánnya.

— Jó napot, adjon isten, juhász gazda!

— Adjon isten neköd is, cigány!

— Mi van magáva, juhász gazda?

— Hát, cigány, hagyjá öngöm békive, úgyse tudsz az én bajomon segíteni.

— Hátha bírok, csak mondja meg.

— Mit gondósz, vót akkora farka birkám, hogy a túlsó szélit nem láttam, de a sárkány má több mint a felit ehordta.

— Tudja mit, juhász gazda, majd én segítek rajta, csak azt adja, amit kérek.

— Adok mindönt, cigány. Mit adjak?

— Tudja mit? Ásson egy vermöt, fejje tele édös tejje, birkatejje, és csinálja azt úgy, hogy ne látszódjon, hogy az ott egy veröm, olyan gyönyörűen csinálja mög. Vékonyan padlózza le.

— Jó, röndbe van, cigány, ez mind möglösz.

— Áztán ad egy csomó savótúrót, abrincot, egy veréböt mög egy kalapácsot. A sirejét meg a gamolyát is adja ide.

Hát úgy is vót. A juhász mindönt adott a cigánynak. A juhász odaát a birkák mellé.

Eccó a hétfejű sárkány lecsapott a birkák mellé. A cigány úgy megijedt, hogy majdnem möghat. Csak nem áta ki szó nékű:

— Hallod-e te, sárkány pajtás! Mit csinász te? Hát te kódušbotra ejtő engömet. Mán több mint a fele birkámát ehordtad.

A sárkány mérgös lött, hogy a cigány mög mer szólni:

— Tudod mit, cigány! Tödd mög azt, amit én mögtöszök!

— Mög is töszöm.

Hát leugrott a sárkány kötözködésig abba a sárga kemény földbe. Azt mondja a cigány:

— Ez sömmi se! Majd én! Vigyázz, mer édös tej lösz utánam, ha én ugrok.

A veröm tetejirü ugrott le a cigány. Az édös tej szát, a sárkánynak szöme-szája teleömlött édös tejjé. A sárkánynak se vót mindegy. Vött egy követ, hogy lüsztté morzsója szét. De a cigány:

— Sömmi se ez.

Kikapta a szürjibü a savótúrót, s azt mondja:

— Vigyázz, mer spriccó!

Mögnyomba a savótúrút. A sárkánynak szöme-szája telelött savóva. No akkó azt mondja a sárkány:

— Tudod mit, cigány? Még ögyet! Amelikünk nagyobbat bír durrantani, az lösz az erősebb.

— Nem bánom.

Hát a sárkány akkorát durrantott, hogy a cigány majdnem möghat. Nos a cigány azt mondja:

— Ez sömmi se, sárkány pajtás, majd én! A szömedet mög a szájadat mögabrincsójuk, mer kiszáll a szömed.

Mögabrincsóták a fejit a sárkánynak, bekötötték a szömit. A cigány kivötte a kalapácsot, durr, a sárkány fejire nagyott vágott.

— Jaj, cigány, többet ne durrants!

Durr, még ögyet. Hármát rávágott a sárkány fejire a cigány. Hát ez mán nem játék. Akkó azt mondta a sárkány:

— Hát most mán amelikünk magosabbat tud hajítani, a lösz az erősebb.

A sárkány főhajított olyan magosra, hogy egy éjje, egy nap gyütt le. Azt mondja a cigány:

— Ez sömmi se, sárkány pajtás, majd én.

Mögkapta a madarat, főhajította, Várik lent, várik lent, hogy mikó gyün le.

— Mikó gyün le az, te cigány?

— Ez sose, ezt én úgy főhajítottam.

Hát most mit csináljon? Azt mondja a sárkány:

— Idehallgass, te cigány, gyere az én lakásomra!

— Nem bánom én, de kivégezem azt a vak anyádat!

— Hát mán olyat ne csinálj, cigány!

— Hát kivégezöm én!

Emöntek a sárkánynak a lakására. A cigányt mindjárt egy külön szobába tötték. No osztán bemén a sárkány az anyjához. Azt mondja:

— Édösanyám, hoztam egy olyan erős embört, egy cigányt, én is erős vagyok, de az hétszázszó erősebb.

— Jaj, fiam, az végez minket ki! Tudod mit, fiam? Emöntök a kútra, ameliktok nagyobb kád vizet hoz, az lösz az erősebb.

A cigány hallgatta az ajtón át, mit beszélnek. A sárkány kimén, azt mondja a cigánynak:

— Tudod mit, cigány? Emögyünk a kútra, amelikünk nagyobb kád vizet hoz, az lösz az erősebb.

— Nem bánom én.

A sárkány vitt egy hétszáz akós hordót, a cigány mög csak egy pisze ásót mög egy gyékénykötelet. Odamönnek a kúthó. A sárkány ekezd merni a vizet, a cigány mög ekezdte ásni a kutat körü a pisze ásóva, utána körükötötte a gyékénykötélle, kezdi úgy húzni.

— Mit csinász, te cigány?

— Hm, mit? Eviszem az egész kutat. És belelüköm az anyádat, hogy dögöjjön bele.

— Jaj, olyat ne csinálj! Inkább téged is eviszlek haza.

— Akkó így nem bánom.

A cigányt is evitte a sárkány haza, mög a vizet is. Hazaérnek. Bemén a sárkány az anyjához.

— No fiam, meliktök hozott nagyobb edény vizet?

— Jaj, hagyja! Az egész kutat el akarta hozni, hogy belelükü a vak anyámat, hogy dögöjjön bele.

— Jaj, fiam, ez is végez minket ki! Hanem tudod mit, fiam? Kimöntök az erdőbe, ameliktok nagyobb hát fát hoz, az lösz az erősebb.

A cigány hallgatta az ajtónyíláson. Bemém a sárkány a cigányhoz.

— No, cigány, tudod mit? Emegyünk az erdőbe, amelikünk nagyobb hát fát hoz, az lösz az erősebb.

— Nem bánom én.

A cigány vitt magáva egy gombolyag vastag cernát. Ementek az erdőbe. A sárkány a nagy fákat tövestű, mindenestű csavargatta kifele, de a cigány úgy mögijedt, hogy majdnem möghat a nagy zötyögéstű. Mit csináljon? Egy fát megkötött vastag cernáva. Körúkerúte az erdőt. Nézi a sárkány.

— Mit csinász, te cigány?

— Eviszöm az egész erdőt. Rátöszöm a házatokra, oszt möggyútom, hogy döggöjjön mög az a vak anyád.

— Jaj, cigány, az istené se! Inkább téged is eviszlek.

— Akkó nem bánom.

Vitte a cigányt is, mög a fát is haza. Hazaérnek. Azt mondja a sárkány az anyjának:

— Jaj, anyám, én is erős vagyok, de a cigány még hétszázszó erősebb. Mit gondol, az egész erdőt el akarta hozni, ráteszi a házunkra, oszt möggyúti, hogy döggöjjön mög a vak anyám.

— Jaj, fiam, minek is hoztad a házhó ezt a cigányt? Ez végez ki bennünket. Hanem tudod, fiam, mit? Ott van az a hétméteres buzogány. Estére, mikó a cigány — a cigány hallotta — lefekszik, oszt elalszik, tizenkét óráig tüzesijjed, oszt kinyitod az ajtót, mikó piros lösz, tizenkét órákkó, akkó kérdözd mög: „Alszó-e, cigány, alszó-e, cigány?” Harmadszó mikor kérdözöd: „Alszó-e, cigány?”, vágd oda az ágyra, hogy hadd pusztuljon e a cigány.

Úgy is vót. A sárkány ekezte tükesíteni a buzogányt. A kuckóba vót egy nagy mozsár, mozsártörő. A cigány ekezte cipeni a mozsártörőt. Tíz óráig azt cipete az ágyra. Éjfélíg, tizenkét óráig mög a mozsarat. Oszt lötakarta a szűrive, mint hogyha ú alunna. Hát osztán a sárkány mögfogi a buzogányt tizenkét órákkó, beviszi. A cigány beüt a kuckóba. Bedüti az ajtót, kérdi:

— Alszó-e, cigány, alszó-e, cigány?

Nem szól.

— Alszó-e, cigány?

Nem szól.

Durr, odavágta, úgy csörömpöt a mozsár mög a mozsártörő. Bemén a sárkány az anyjáhó.

— Jaj, anyám — azt mondja —, most mán biztos, hogy mögdöglött a cigány. Mer csak úgy csörömpöt a csontja.

A sárkány lefeküdt alunni. A cigány röggelig a mozsárra mög a mozsártörőve cipeködött, mire visszatötte a

helyire, a kuckóba. A cigány kinyitotta az ajtót, mikó mán világos vót, nézőgette a gatyapárkányát. A sárkány kigyün, kérdi:

— Mit csinász, te cigány?

— Hm, mit csinálok? Nézöm, hogy valami bóha mög-csipött az éccaka. Még a vér is kisercent utána.

Bemön a sárkány az anyjáhó, mondja:

— Mit gondol, anyám, még a cigány most is él. Csak egy kis bóhacsípés vót neki.

— Jaj, fiam, ez végez minket ki! Hanem tudod mit, fiam? Adjá a cigánynak egy bivalybúr aranyat, egy bivalybúr gyémántot, egy bivalybúr ezüstöt, oszt csak möny-nyön a lakásunktú!

Ezt hallgatta a cigány az ajtóná. Gyün a sárkány a cigányhó. Azt mondja:

— Tudod mit, cigány? Adok én neked egy bivalybúr aranyat, egy bivalybúr ezüstöt, egy bivalybúr gyémántot, csak a lakásunkrú eredjé e.

— Nem mék én, míg azt a vak anyádat mög nem fújtom.

— Jaj, cigány, az istenre kérlek, inkább eviszöm én.

— Akkó nem bánom.

Hát a sárkány vitte a sok kincsöt. Mönnek a cigánnya. A sárkány eresztött útközbe olyan vizet, hogy a cigány ne bírjon átmönni. A cigány leút a víz szélire, a bocskorát hun kikapcsóta, hun bekapcsóta, hun kikapcsóta, hun bekapcsóta. Nézi a sárkány. Csak kapcsol, hun kikapcsol, hun bekapcsol. Azt mondja:

— Mit csinász, te cigány?

— Hm, le akarom vetni a bocskorom.

— Hát mikó lösz az egyik lövetve?

— Az egyik le lesz hónap díltre, a másik mög hónap-után díltre.

— Jaj, cigány, inkább tégöd is vizlek.

— Akkó nem bánom.

Így vitte a cigányt is. Arra mennek a cigányputri felé. A cigánygyerökök mögismerték az apjukat, szaladtak elébe kis buzogányokka, kalapácsokka.

— Avela deda, avela deda! — kiabátak a cigánygyerökök.

A sárkány mögijedt túlük, edobta a cigányt is mög a sok kincsöt is, aranyat, gyémántot, ezüstöt, mindönfélit,

oszt visszaszaladt az erdőbe. A cigányok behurcóták a sok mindönt, mindönféle aranyat.

A sárkány az erdőbe tanákozott egy rókáva.

— Hun vótá, sárkány pajtás?

— Na, mit gondósz? Vittem egy nagyon erős cigányt. Én is erős vagyok, de az még hétszázszó erősebb.

— Nem erős az, sárkány pajtás. Ha ráfújtá vóna, töpörtyűvé vát vóna.

— Igaz ez, róka?

— Igaz. Ha nem igaz, kössé ide a fáhó. Menj vissza, vedd e tőlük az aranyat. Ha nem igaz, akkó itt verd szét a fejemet a fába.

Möggötötte a rókát a sárkány, oszt mönt vissza. Hát a cigány rá vót készúve, mán mindjá gondóta, hogy visszamén a sárkány. A gyerököknek a kezibe megin kis buzogányokat, harapófogót, kalapácsot adott, hogy hajigálják mög a sárkányt. A feleségit mög négykézláb állította, oszt dülőgette a farát a sárkány felé.

Mén a sárkány. Mindenrú meg vót gyöződve, csak arrú nem, mi az, ami ott dülőgeti felé a farát. Mögijedt, visszaszaladt az erdőbe. Szegény rókának szétverte a fejit, kivégezte. A róka lött az áldozat.

Eddig vót, a mesének vége lött.

31.

KIRE MARAD A KISKÖDMÖN?

Hol vót, hol nem vót, vót a világon egy szögény aszszony. Annak vót egy fia. Majd ehatározta, hogy mögnősíti a fiát. Hát emöntek lánykérőbe. Bemöntek egy házhó. Mikó bemöntek, a kiscsirkéket a lán éppen dugdosta a kottló alá. De ha egyet bedugott, kettő kigyütt. Kérdözük:

— Mit csinász te, kislány?

— Hát gyugdosnám ezeket a buta csirkéket az anyjuk alá, de hiába rakom úket vissza, kigyünnnek.

Azt mondja az anyós, a fiúnak az anyja:

— Hagyjad, hogyha úk el akarnak alunni, majd bebújnak az anyjuk alá.